

Venec legend.

(Nabral Fr. Kralj.)

10. Lučnik.

Dal bi vam uganko, odkod ima lučnik svoje ime; pa vem, da ne bi precej uganili, zato pa jaz povem. Da je ime v zvezi z lučjo, to bi še znali vedeti, a da je to ime staro, prastaro, to pa že manj.

V starih časih je živel visoko gori na severu kralj, ki je imel jedinega sina. Bila pa sta kristijana in vedno sta želela priti kdaj v večno mesto Rim, da bi tamkaj na apostolov-prvakov grobeh molila in pogledala katakombe, kjer so se skrivali in bili pokopani prvi kristijani-mučeniki.

In nepoznano sta se oblekla, vzela v roke popotni les in odšla peš proti večnemu mestu.

Po mnogih težavah in neprilikah sta dospela slednjič v večno mesto. Goreče sta molila na knežjih grobeh in priporočala svoje kraljestvo njunemu varstvu. Ko sta si ogledala vse znamenitosti mesta in cerkve, želela sta še priti v katakombe, v podzemeljske rove, kjer počivajo svetniška telesa mučnikov.

Neki človek, ki se jima je hlinil vernega kristijana, a je bil pagan, se jima je ponudil za vodnika.

Ko so prišli v katakombe, in sta kraljeva moža vneto molila, storil je spremljevalec črno dejanje, katero mu je vdihnil hudobni duh. Ugasnil je luč in je ušel po poti iz jame, ker je bil že navajen poti. Črna noč je objela kraljeva romarja in prestrašena sta klicala vodnika. A oni se jima je porogljivo smejal in odbežal.

Kaj naj sedaj storita? Potov in križpotov, stezâ in obokov je toliko, da v tej temi nikdar več ne prideta na dnevno svetlobo. Žalostno bota morala umreti lakote v večni temi.

Ko premišljata svoj tožni položaj, začneta milo klicati Boga in svetnike na pomoč, da naj jima pošlje čudežno pomoč, da bota zopet prišla gori na solčno zemljo.

In glej, veliko usmiljenje božje! Nenadno se zasveti cvetlica, katero je držal kraljevi sin v rokah, in svetlo zagori. Sin jo je bil pred vhodom v katakombe utrgal in jo je nevedé držal v rokah. Ta cvetlica je bila lučnik.

Svetila jima je po temnih hodnikih in kmalu stà našla vhod, da sta prišla na dnevno luč. V tem trenutju pa je ugasnila cvetlica in je bila taka kot prej.

In še dandanes ima rastlina to častno ime.

11. Jagoda.

Mej raznobojnimi cvetkami na parobku stoletnega gozda rastle je skromna jagoda. Pa takrat še ni imela lepo belega cveta, ni rodila še sladko-rudečih jagod, katerih se sedaj vsi ljudje tako veselé.

Žalostna je bila jagoda in je vzdihovala šepetajoč: „Vsi ljudje se veselé cvetlic, ki rasto krog mene, samo zame se nihče ne briga. Kako rada bi tudi jaz radostila in koristila ljudem. A Oče nebeški, ki skrbi za vse svoje stvari, gotovo tudi mene ne bo pozabil.“ Tako je tožila žalobno, potem pa zopet skromno ždela mej visokimi cvetkami.

Pa pride nekda j otrok Jezus mej tiste cvetlice, in vsako pozdravi, vsaki izpregovori kako ljubezensko besedo. Samo jagodo ne obgovori, kakor bi je ne videl. To pa užali jagodo in s solznimi očmi šepeče:

„Vse me zaničuje in prezira, še moj Stvarnik me noče poznati in vendar kako rada bi cvela njemu v čast.“

Tiho je šepetala, a Orešenik jo je čul. Pripognil se je in jo utrgal. Nežno jo je pritisnil na svoje božje ustnice in ji govoril tolažne besede. Cvetlico je pa spretetela neka tajna sladkost in razcvela je. Kjer so se pa dotaknila usta cvetlice, je vzrastla rdeča jagoda. Odslej pa je leto za letom spomladi vzcvela in rodila jagode. Postala je znamenita in ljudje so radi imeli to cvetlico. A jagoda se ni prevzela, ampak je vedno skromna ostala, veseleč se, da more kaj pomagati ljudem.

Toda človek se kmalu naveliča svojih dobrotnikov in je nehvaležen do svojega Stvarnika.

Nekega dné gresta dva hudobna dečka v gozd jagode nabirat. Pa pride k njima lep deček in ju vpraša: „Kaj delata? Dajta meni malo jagod, jaz sem tako lačen.“

A onadva odvrneta: „Nič ne delava, pa tudi tebi ničesar ne dava.“

„Dobro; torej naj vama delo tudi nič ne koristi.“ In deček izgine. Bil je božji Sin Jezus.

Odslej pa nima jagoda nobenega božjega blagoslova, in človek se jih nikdar ne nasiti.

Tako škodo provzroči vsemu človeštvu hudobna dvojica.

Rožica, zakaj si vela?

Rožica, zakaj si vela?
Saj si včeraj še cvetela,
Se ponosno košatila,
O, zakaj si cvet zgubila?

Te je slana osmodila?
Te soparica zvenila?
Ti vihar je vzel lepoto,
Vzel vonjavo, vzel brhkoto?

Kakšno tvoje je obličje,
Kakšno perjiče, grmičje?
Vse prežalostno razpada,
Da bi oživela — proč je nada!

Kdo ti zgodnjo smrt provzročil,
Od vrstnic te tvojih ločil?
Véla, o povej, cvetlica!
Predno sprejme te zemljica.

„Ni me osmodila slana,
Nisem s parom jaz ožgana,
Ni mi vzel vihar lepote,
Ne vonjave, ne brhkote.“

„Črv mi je zamoril lice,
Ko spodjél mi korenice,
Mi oropal kinč je cvetni
Rožici preveč prevzetni.“

„Čujte ubogo me cvetlico,
Dobro pomnite resnico:
Kdor po koncu glavo nosi,
Sam ponižanja si prosi.

Radoslav.

